

ÅLANDSBANKING

NR 1 2023

RÄNTA PÅ RÄNTA

– effektivt sätt att öka
förmögenheten

Aku Wikström

– en återuppbyggare av stora mått

SEMESTER I SIKTE

– fem enkla tips för en bekväm
och trygg semester

CAROLA NILSSON

– Ålandsbanken Fondbolags nya vd

INNEHÅLL NR 1

3 LEDARE

4 AKU VIKSTRÖM

Leder Finlands största restaurangkoncern

8 MARKNADSKRÖNIKA

10 CAROLA NILSSON

Är ny vd på Ålandsbanken Fondbolag

14 TRYGG SEMESTER I SIKTE

16 VIKTOR CRAFT & DESIGN

Hyllar det genuina och det lokala
– gärna med en modern twist.

20 RÄNTA PÅ RÄNTA

23 ATT TÄNKA PÅ VID AKTIEKÖP

24 MIREL LEINO-HALTIA

Lär känna Ålandsbankens styrelse

28 DIN EKONOMI I OSÄKRA TIDER

30 OSCAR LINDHOLM

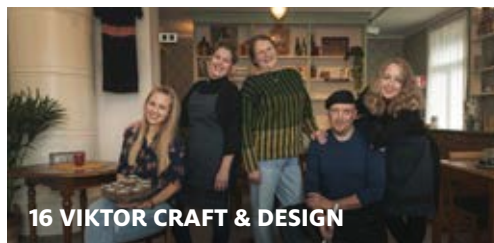
Måltidsekologi på agendan

32 TIPS & NYHETER

34 PETER WIKLÖF HAR ORDET

24 MIREL LEINO-HALTIA

16 VIKTOR CRAFT & DESIGN

23 ATT TÄNKA PÅ VID AKTIEKÖP

4 AKU VIKSTRÖM

LÅT DIG INSPIRERAS AV MÄNNISKOR MED DRIV

I det här numret av Ålandsbanking möter vi väldigt olika människor, men med en sak gemensamt: *Driv*.

Kjell Enhager är mental coach inom näringsliv, kultur och idrott. Han har arbetat med flera välkända idrottare och hjälpt både ledningsgrupper och medarbetar på ett hundratal företag. Han har förmågan att inspirera och motivera sina åhörare att själva bli nyfikna på sin drivkraft och skapa förändring med tydliga målbilder.

Jag tänker ofta honom i vårt dagliga arbete. På Ålandsbanken är en av våra övergripande och viktigaste målbilder att du som är kund hos oss ska känna att vi finns här för dig året runt. Detta är något vi arbetar aktivt med och jag är stolt över alla kollegor som varje dag "kavlar upp ärmarna" och finns här för att hjälpa och underlätta livet för alla som gett oss förtroendet.

Apropå kollegor så fick jag en ny sådan i november förra året. Då välkomnade vi Carola Nilsson som ny vd på Ålandsbankens fondbolag. Hon kommer in med en gedigen erfarenhet från finansbranschen och det är spännande att se vart hon kommer ta fondbolaget. Om du vill veta mer om vem hon är och vad hon tror att är nästa stora grej, slå upp sidan 10.

Aku Vikström är idag verkställande direktör för Finlands största restaurangkoncern. Under den förra lågkonjunkturen var han blott en ungdom

vars mamma lärde honom att problem inte löses genom att klaga. Ta del av hans spännande resa mot toppen i ett reportage på sidan 4.

Utöver ovan nämnda reportage innehåller tidningen vår marknadsutblick, tips om hur man kan tänka när man ska investera i aktier och en intressant artikel om varför ränta-på-ränta är så spännande. Ska du ut och resa har vi dessutom samlat några tips som kan rädda semesterupplevelsen, oavsett ort.

Tyvärr behöver jag avslutningsvis lyfta att bedrägerier via sms och mejl, på nätet, telefon och sociala medier blivit allt vanligare. Vi är en personlig bank, men vi kontaktar dig aldrig och ber om personlig information eller ber dig att knappa in ditt bankID. Var försiktig då bedrägare ibland använder dataprogram som får det att se ut som att de ringer från banken, välkända företag eller myndigheter.

Avslutningsvis vill jag tacka för förtroendet och för att du har valt Ålandsbanken.

Bästa hälsningar,

Magnus Johansson
Direktör Ålandsbanken
Sverige

Gigantisk återuppbyggare

Aku Vikström är idag verkställande direktör för Finlands största restaurangkoncern. Under den förra lågkonjunkturen var han blott en ungdom vars mamma lärde honom att problem inte löses genom att klaga.

Text: **Elli Collan** Foto: **Svante Gullichsen**

Ansjovisfilén som låg ovanpå wienersch-nitzeln såg suspekt ut. Den fick läggas åt sidan innan den lille pojken gick med på att smaka på portionen. Den första gaffeln var spännande.

– Jag hade aldrig ätit något så gott, säger **Aku Vikström**, verkställande direktör för restaurangkoncernen Noho Partners, när han minns sin första restaurangupplevelse i baren på Lojo busstation, där hans mormor jobbade. Året var 1977.

Nu sitter Vikström vid fönsterbordet på övervåningen på Café Strindberg i Helsingfors, vilket ingår i koncernen, och tittar eftertänksamt ut över Esplanadparkens lindar.

– Jag tror att den här typen av minnen berättar rätt mycket om restaurangbranschen som helhet, säger han.

– En restaurang är inte bara en plats där man säljer mat. Det handlar om känslor, atmosfär och stämning. I bästa fall är det en upplevelse som du aldrig kommer att glömma.

Ursäkta, pratar du fotboll?

Vikström, som tillbringade sin barndom i Esbo, insåg snabbt att stadsdelen Mankans inte är hela världen. Vid fem års ålder började han i franska skolan i Helsingfors. Den internationella miljön lärde honom att vara öppensinnad.

– Klasskamraterna var från Libanon, Frankrike, Zaire och Elfenbenskusten. Barn med dubbla medborgarskap, andra modersmål

än finska, olika religioner och olika hudfärger, berättar Vikström.

Själv var han, enligt sina egna ord, ganska livlig och utåtriktad.

– Kanske kan man också säga att jag sökte efter uppmärksamhet. Jag kunde ha varit lite mindre högljudd. Jag har verkligen krävt tålmod av lärarna, reflekterar han.

Om något inte intresserade Vikström slösades ingen tid på det. Omvänt var de intressanta sakerna en stark drivkraft. Av ämnena i skolan brann han för historia. En annan passion, som hittades utanför skolan, var idrotten.

– Jag har praktiskt taget vuxit upp i HIFK:s hall. Jag följde med matcherna och räknade fokuserat ut puckstatistik på rutigt papper. Till en början gick jag på matcherna med min pappa, sedan med mina bröder och vänner, säger den verkställande direktören.

I dag sitter Vikström i styrelserna för HIFK samt Olympiafonden, och är involverad i Suomen urheilun tukisäätios verksamhet.

– Inom HIFK är jag också engagerad i Kipparien Klubi, som stöder juniorhockey genom att samla in pengar till hobbyavgifter för låginkomstfamiljer, säger Vikström.

Vikström har tre söner med vilka den gemensamma sporten är fotboll.

– Till och med i tonåren, när kontakten med föräldrarna inte alltid är den bästa möjliga, hittade vi ett gemensamt språk inom fotbollen, säger Vikström.

Pappa Vikström, som själv spelade som ung, fungerade som

”När man tränar sexåringar börjar man förstå vikten av positiv feedback och uppmuntran istället för auktoritära order ’uppifrån’.”

tränare då egna sönerna spelade. Enligt honom har tränarmönstren hjälpt honom att växa professionellt.

– När man tränar sexåringar börjar man förstå vikten av positiv feedback och uppmuntran istället för auktoritära order ”uppifrån”, säger Vikström.

Vad bra ledare är gjorda av

Vikströms långa karriär inom det multinationella konfektyr- och livsmedelsföretaget Mars Incorporated kom att bli en bra skola i ledarskap. Under den tjugo år långa Marskarriären fick han erfarenhet av en rad olika chefspositioner i olika länder.

– Stora företag uppfattas kanske inte som särskilt trendiga av dagens ungdom, men jag tror att de är en bra plattform för att utvecklas, få och ta ansvar samt lära sig, säger Vikström.

Från sin position som landschef för Mars i Polen tog Vikström över ledningen av Royal Ravintolat 2014. Fyra år senare slogs företaget samman med Restamax och Noho Partners, en koncern med 250 restauranger med verksamhet i Finland, Danmark och Norge, föddes.

– Jag anser att en ledare ska vara genuin och empatisk. Tydlig i både ord och handling. Det krävs beslutsamhet och mod, men också en förståelse för att en ledare ensam inte kan bli framgångsrik. För det krävs det flera människor, säger Vikström.

Han reser mycket i sitt arbete, ofta till koncernens restauranger. ►

► Verkställande direktören har besökt nästan var och en av dem.

– I praktiken drivs verksamheten av restaurangchefer och krögare. Att träffa och diskutera med dem är viktigt för att förstå vilken typ av företag och företagskultur du driver, säger Vikström.

Möten när som helst, var som helst

Samtalet tar en paus när en anställd på Strindbergs kommer upp på övervåningen i sin eleganta arbetsklädsel.

– Päivää johtaja, säger hen och hälsar på Vikström.

De två småpratar en stund. De utbyter nyheter och berör familjeangelägenheter och välbefinnande.

– Ta hand om dig nu, påminner Vikström som avslut på diskussionen.

Verkställande direktören gillar att träffa människor och ser gärna att man kommer fram och pratar med honom.

– Jag var tidigare kund i en storbank, men med åren institutionaliserades den på något sätt. All service verkade hanteras av ansiktslösa robotar, säger han.

Vikström var missnöjd och undrade vad han skulle göra när en bekant rekommenderade Ålandsbanken.

– På Ålandsbanken kändes det som att vara tillbaka i en romantisk, gammaldags miljö, med den skillnaden att de digitala tjänsterna fungerade, småler Vikström och berättar att han förutom de dagliga bankärendena även använder sig av Ålandsbankens investerings- och private banking-tjänster.

– Människor behandlas som människor och saker och ting blir gjorda. När vi öppnade konton åt pojkarna besökte vi kontoret för att hämta spargrisar och choklad. Atmosfären är densamma som i en liten bank, även om balansräkningen är stor.

I ett banklandskap som luktar kalla kontanter från konglomerat utgör Ålandsbanken ett uppfriskande undantag för Vikström.

– När man tänker på vilka ärenden folk sköter på banken, så är det verkligen personliga saker. Att köpa eller sälja sitt eget hem, ta företagslån, spara till sitt barn, säger Vikström.

Just därför anser han att

Aku Vikström

Född: 1972

Gör: Verkställande direktör för Noho Partners sedan 2018

Karriär: Mars Incorporated (Finland, Frankrike, Baltikum, Polen), Royal Ravintolat

Utbildning: Bachelor of Arts with Honours, University of Lincolnshire

Familj: Hustru och söner i åldern 11, 15 och 20 år

Fritidsintressen: Tennis och andra bollsporter, bänkidrottare

servicen ska vara personlig. Värdena måste också stämma överens.

– I vår bransch och i vår koncern är ansvar en av de viktigaste faktorerna. Ålandsbankens hållbarhetsarbete är föredömligt. Östersjöprojektet är till exempel ett bra bevis på detta.

Corona och en tom skrivbordslåda

När coronapandemins effekter drabbade Finland rasade Noho Partners omsättning till praktiskt taget noll på två dagar.

– Sammankomster förbjöds, restriktioner infördes, alla bordsreservationer ställdes in. Det var en enorm chock, minns Vikström.

Vi hade förberett oss på alla möjliga situationer, men det fanns ingen färdig strategi för detta i byrålådan. Besluten måste dock fattas snabbt.

– Prioritetslistan var kort i slutändan – vi var tvungna att skydda inte bara kassaflödet utan även människorna, summerar Vikström.

Små lägen hade Vikström drabbats av även tidigare. När han utnämndes till verkställande direktör för Mars i Finland och Baltikum 2008 drabbades Baltikum av finanskrisen. Under årets sista kvartal sjönk exempelvis Lettlands BNP med 25 procent och företagets distributörer tycktes falla sönder i sömmarna.

– Det var en tuff skola, men ingenting jämfört med corona, konstaterar Vikström.

Corona tvingade Noho Partners att stänga sina restauranger och permittera praktiskt taget all fast anställd personal, mer än 1200 personer. Det kom att gälla även omkring två tusen inhyrda arbetstagare.

Företaget höll fast vid sitt arbetsgivaransvar. Tidigare föreskrev lagen om anställningsavtal att arbetsgivaren efter permitteringen betalar 14 dagars lön, varefter arbetstagaren överförs till kassan eller annan arbetslöshetsförmån.

– Under undantagsförhållandena minskades antalet dagar till fem, men vi bestämde oss ändå för att betala alla för 14 dagar. För de anställda gjorde det skillnad, säger Vikström.

– På Ålandsbanken känns det som att vara tillbaka i en romantisk, gammaldags miljö, med den skillnaden att de digitala tjänsterna fungerar.

Vikten av attityder under lågkonjunktur

Verkställande direktören medger att tron varit nära att ta slut några gånger.

– Fyra gånger lade vi ner verksamheten, permitterade personalen och stängde restaurangerna. Det tröttnar man på. Den sista gången var den svåraste, när vi trodde att vi var klara med nedstängningar och sedan var vi tvungna att dra tillbaka allt till noll igen en gång.

Det som hjälpte Vikström att gå vidare var den attityd som han lärde sig av sin mamma på 90-talet, att det inte hjälper att klaga, svårigheter måste mötas.

– Vårt familjeföretag, som importerade kläder från utlandet och sålde dem vidare i Finland, gick i konkurs under lågkonjunkturen. Marken devalverades, korthuset kollapsade. Vi flyttade från en stor lägenhet till en mindre. Men trots att företaget gick i konkurs lät min mamma sig inte avskräckas, säger Vikström.

För att använda sig av fotbollstermer, så försökte Vikström avancera med korta byten under coronakrisen.

”Jag har haft en sagolik tur då jag mitt i en kris har kunnat förlita mig på att jag har de bästa människorna omkring mig.”

– Vi fokuserade bara på den kommande dagen och stängde våra sinnen för större hot. Jag har haft en sagolik tur då jag mitt i en kris har kunnat förlita mig på att jag har de bästa människorna omkring mig, och som bär mig igenom de dåliga dagarna.

Kärleken till sporten, som återupplivades under pandemin, gav också något annat att tänka på. Förutom fotbolls- och hockeyfantast är Vikström också tennisentusiast.

– Som ung spelade jag under en lång tid, men sedan blev det en tjugoårig paus. Nu spelar jag igen, tre till fyra gånger i veckan. Det är en fantastisk sport, berömmar han.

De flesta företagsledare verkar hålla på med uthållighetslöpning. Varför är Vikströms sport tennis?

– Jag har aldrig bara varit en joggare, jag behöver en boll att springa efter, skrattar han.

En gemensam framtid

Vikström tror att effekterna av coronan kommer att märkas under lång tid framöver. Till exempel har ungefär en femtedel av alla restauranganställda bytt bransch. Bristen

på arbetskraft är ett verkligt problem.

– Även från oss har det gått folk. Men i den senaste nöjdhetsundersökningen bland medarbetarna visade sig resultatet, överraskande nog, vara till och med bättre jämfört med tiden före coronan, så i det avseendet är läget bra, säger Vikström.

Vi kan redan nu säga att vi ser en återhämtning.

– Den gångna sommaren gick bra. Den uppdämda efterfrågan fyllde restaurangerna, och min tippning är att även om det ekonomiska läget är instabilt och handeln med varor avtar, kommer tjänstesektorn att fortsätta att locka folk.

Vikström sätter sin tilltro till de människor han arbetar med.

– När Fordfabrikerna hade problem sägs Henry Ford ha sagt ”ni kan ta mina fabriker men lämna mitt folk, så ska jag bygga upp mina fabriker igen”. Jag har lite samma känsla själv. ■

EN DELIKAT BALANSGÅNG

Över tiden svänger pendeln bland prognosmakare från en ytterpunkt till en annan. Under stora delar av 2022 eskalerade pessimismen bland marknadsbedömare. Men konjunkturbilden 2023 ser så här långt gynnsammare ut än vad som förespeglades så sent som i vintras.

Foto: Adobe Stock

Det blir sällan så illa som befarat, men, ska tilläggas, heller inte så bra som man hoppas. Vår vy är alltså att konjunkturläget gradvis förstärks under året. De huvudsakliga drivkrafterna är en återöppnad kinesisk ekonomi i kombination med normaliserade leveranskedjor. Summan av detta är högre tillväxt, men också ett avta-

gande inflationstryck. Till denna bild kan vi addera en väsentligt starkare real inkomstutveckling för hushållen under 2024. Centralbankerna är i det närmaste färdiga med sina räntehöjningar och marknaden kan snart fokusera på att leta gröna skott i ekonomin. Så klart finns det utmaningar, men det avspeglas också i en återhållen värdering. Åtminstone på vår sida om Atlanten.

Konjunkturbilden 2023 ter sig mindre negativ än vad som befarades av prognosmakare inför årsskiftet. I långa stycken var 2022 en utdragen kamp bland bedömare om vem som kunde presentera de mest nedslående framtidsutsikterna. Hittills har dessa profetior kommit på skam. Men efter en flygande start på året i finansiella marknader

skiftade humöret bland investerare. Vårens amerikanska bankkris i några regionbanker, som även spreds till Europa, adderade till detta.

Paradoxalt nog så bidrar de något gynnsammare ekonomiska utsikterna till den ökade volatiliteten i marknaden, åtminstone på kortare sikt. Ett fortsatt högt tryck i efterfrågan och en överraskande hög aktivitetsnivå i ekonomin bidrar till att det tar längre tid för inflationen att växla ned från fjolårets uppdrivna nivåer.

Under stora delar av året har vi därför kunnat observera en omvänd logik kring tolkningen av konjunkturstatistik, där svaga data tolkas positivt, medan tecken på styrka i efterfrågan ses som negativt. Under kommande kvartal, i takt med att inflationen kulminerar och vänder

ned, bör såväl ränte- som aktiemarknaden flytta blicken från inflation och centralbanker, för att i stället söka tecken på ekonomisk återhämtning. Vi återgår då till en mer normal logik där goda nyheter vad gäller konjunkturen och bolagens vinstutveckling tolkas positivt, snarare än något som hetsar centralbanker till åtstramning.

Centralbankerna går en delikat balansgång med syfte att bromsa priser och inflationsförväntningarna, där en tuff åtstramning ska vägas mot risken för en hårdlandning av ekonomin. Centralbankernas mar-dröm är att tappa kontrollen över prisutvecklingen. Historiska erfarenheter visar att det är kostsamt att styra tillbaka inflationsförväntningarna om dessa släpper förankringen vid bankernas inflationsmål. 1970- och

det tidiga 1980-talet var en period präglad av energikris, galopperande inflation och så småningom drakoniska räntehöjningar. Det krävdes en kraftfullt restriktiv räntepolitik och flera recessioner för att krama den höga inflationen ur ekonomin.

Detta liknar, i vissa avseenden, den miljö vi nu navigerar i. Därför är det viktigt att inflationen vänder ned under loppet av kommande månader. Baserat på utvecklingen av ledande indikatorer är vår bedömning att inflationstrycket har kulminerat och att marknadens fascination för centralbanker, under loppet av andra halvåret, ersätts med ett sökande efter signaler om ekonomisk återhämtning.

Men ännu är vi inte i situationen att centralbankerna kan utropa en seger över inflationen. Som vanligt är det USA:s centralbank (Federal Reserve) som går i bräschen. Det finns ett talesätt på finansiella marknader som säger att när åtstramning och inflationskontroll står på agendan, höjer Federal Reserve till dess att det gör ont på riktigt, till dess att någonting krackelerar.

Ekonomin i utvecklade länder har präglats av ett extremt lågt ränteläge under en utsträckt period, allt sedan finanskrisen 2008–2009. Mot bakgrund av att styrräntan i USA under loppet av senaste året har höjts från i princip noll till i runda tal fem procent, i ett läge med galopperande inflation och ett fullskaligt krig på tröskan till Europa, är det inte förvånande att det blottas en del svagheter i delar av ekonomin. Den kända amerikanska investeraren Warren Buffet lär, som kommentar till finanskrisen, ha sagt att "det är när tidvattnet drar sig undan, som det blir tydligt vilka som badat nakna".

Kanske kan vi betrakta vårens bankkris ur perspektivet av det omvälvande skiftet i makroförutsättningarna under senaste året. Vi ser dock risken för en mer utbredd stress i banksystemet, av den typ som ledde fram till den globala finanskrisen 2008/2009 som begränsad. Då handlade det om en

solvenskris, nu är det primärt en likviditetskris, även om regionbankerna pressas av stigande finansieringskostnader, orealiserade förluster i befintliga obligationstillgångar och tunna utlåningsmarginaler på nya lån.

Men även om den senaste tidens spänningar i banksektorn sannolikt är hanterbara så påverkar det bankerna. Dessa institutioner blir mer försiktiga i sin utlåning till företag och konsumenter och det kan i sin tur dämpa tillväxten i ekonomin och därmed göra att vinsttillväxten också på bolagsnivå blir svagare än väntat. Detta kan ses som en del av den penningpolitiska transmissionsmekanismen, som centralbankerna ofta refererar till, det vill säga i vilken grad och i vilken takt som det senaste årets åtstramning fortplantas genom ekonomin.

Men fortfarande är det god fart på efterfrågan, vilket illustreras av att företagens delårsrapporter för första kvartalet var positiv läsning överlag, på båda sidor om Atlanten. Såväl omsättning som marginaler bidrog till att bolagen återigen överraskade positivt. Även orderingången var stark vilket är en positiv signal om framtiden.

Vårt huvudscenario är alltså att konjunkturläget gradvis kommer att förstärkas under 2023. De huvudsakliga drivkrafterna bakom detta är återöppningen av den kinesiska ekonomin tillsammans med en normalisering av leveranskedjorna, vilket bör medföra både en högre tillväxt och ett lägre inflationstryck. Dessutom ser vi en väsentligt gynnsammare real inkomstutveckling för hushåll och konsumenter framåt 2024.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att marknaden tenderar att fästa blicken på orosmoln. Men det brukar vara en god utgångspunkt, för när himlen uppfattas som alltför ljusblå brukar det vara ett säkert tecken på annalkande utmaningar.

"Det är när tidvattnet drar sig undan, som det blir tydligt vilka som badat nakna."

Warren Buffet

Niklas Wellfelt
Chefsstrateg,
Ålandsbanken Fondbolag.

CAROLA NILSSON, VD ÅLANDSBANKEN FONDBOLAG

Hon vill fortsätta på den goda färden

Text: John Hennius Foto: Viktor Fremling

Vägen till framgång som ledare är att sätta kunden i centrum, att satsa på en inkluderande företagskultur och att visa respekt och lyssna på sina medarbetare. Carola tar fasta på att man måste våga för att vinna.

Den första november 2022 tillträdde Carola Nilsson som ny vd för Ålandsbanken fondbolag, Ålandsbanken Abp:s helägda dotterbolag som förvaltar placeringsfonder och alternativa investeringsfonder. Hon kommer närmast från Aktia Bank Abp i Finland. Där har hon innehaft flera höga poster, bland annat som vice vd och som styrelsemedlem i bankens dotterbolag. Men om man frågar

Carola hur hon formades som ledare så råder det ingen tvekan:

– Det var på SEB jag växte upp. Wallenbergsfären finns i mitt DNA.

I sammanlagt 19 år jobbade Carola med Wealth Management och Private Banking på SEB i Helsingfors. Carola beskriver arbetsplatsen som innovativ och arbetet som meningsfullt. Organisationen i sin helhet var fokuserad och medarbetarna drog åt samma håll – vilket passade hennes personliga driv och hennes målmed-

vetenhet. Det var här hon utvecklade en förkärlek för svenska bolag som har en kundcentrerad kultur med ett inkluderande ledarskap. Det är det hon vill fortsätta med på det nya jobbet på Ålandsbanken.

Varför Ålandsbanken?

Första kontakten med Åland kom med en familjeseglats när hon var liten. Hon fick ett gott första intryck av ett sommarparadis nära naturen. Som vuxen och – numera – som boende i Mariehamn har Carola noterat att det finns en alldeles egen typ av entreprenörskap på Åland. Mycket är ursprungligt och bevarat – men där finns också en stark vilja att föra saker framåt.

– Här finns ett driv, konstaterar Carola om sin nya hemort.

Att bo på Åland är nytt för Carola, men kund i Ålandsbanken har hon varit hela livet. Som yrkeskvinna har hon varit imponerad av hur snabbt den lilla banken från Åland har varit på att omfamna och inkludera megatrender i utbudet, som till exempel Åland Index och nytänkande inom långsiktigt hållbara fonder. Därför sökte Carola jobbet.

– Jag har alltid tyckt om Ålandsbankens stil.

Höga semester mål

Carola testar gärna sina gränser, även utanför arbetslivet. Hon dyker, hon åker långfärdsskridsko och hon reser gärna till avlägsna, strapatsrika platser för att upptäcka dem till fots. Hon har vandrat på Island och på Grönland, och hon har tagit sig upp till 5200 meters höjd i Himalaya. Nästa resa skulle ha gått

”Jag har alltid tyckt om
Ålandsbankens stil.”

”Det finns risker som är verkliga, och så finns det risker som du tror är verkliga.”

till Antarktis, men det nya jobbet kom emellan.

Att testa nya saker, utmana sig själv och prova sig fram handlar inte så mycket om att livet – eller jobbet – skulle vara en tävling. För Carola är det något man måste göra för att få nya kunskaper och för att utvecklas som människa. I rollen som ledare vill hon stå med båda fötterna på jorden.

– Det finns risker som är verkliga, och så finns det risker som du tror är verkliga.

Som beslutsfattare behöver man vara medveten om sina egna förutfattade meningar och rädslor. Carola sätter dem på prov genom att tänja på sina gränser. Genom att våga har man vunnit, oavsett hur det går. Därav det korta talesätt som hon gärna vill bjuda på: ”Våga vinna.”

Tips i dessa tider

Idag upplever många av Ålandsbankens kunder en ekonomisk verklighet där de aldrig har befunnit sig förut. Alla måste tänka efter, värdera, prioritera och göra en grundlig analys av sin ekonomi. Både privatpersoner och företag har, bland mycket annat, fått en hårdhänt påminnelse om hur viktigt det är med diversifierade placeringar.

De ekonomiska justeringar som sker nu är smärtsamma för många, men de för också något gott med sig:

– Det är en friskare tid när pengar har sitt pris, filosoferar hon.

Carola ser också hur yngre generationer står på tur att bli vuxna och arva och förvalta tillgångar. Hennes grundtips till dem – till alla kunder och även till företaget – är att

se till helheten i den egna ekonomin. Att ta sikte på de långa perspektiven och gardera sig för det oväntade. Att inte jämföra den egna ekonomin med andras. Sist men inte minst:

– Sök professionell hjälp. Det gör du ju när du går till läkaren.

Vad händer nu?

– Nu ska vi fortsätta på den goda färden, svarar Carola utan att tveka.

Hon ska träffa kunderna, för det är bankens roll att skapa möjligheter för dem. Hon vill prova på nya kanaler för att nå ut med marknadsinformation till kunden, till exempel via podcasts och webinarier. Hon vill bredda Ålandsbankens erbjudande med alternativa investeringar.

Möjligheten att investera i havsbaserad vindkraft i samarbete med OX2 är ett spännande exempel. På tur står möjligheten att investera i en ”mega grön” hamn och pipeline för vätgasdistribution vid Långnäs Hamn på Åland.

Carola och hennes medarbetare ska även ta en närmare titt på ännu en megatrend, biodiversitet. Att artikedomen på vår planet urholkas är ett existentiellt problem. Ska en bank från Åland vara först att utforska hur finansvärlden kan bli en del av lösningen?

– Våga vinna, svarar Carola på den frågan. ■

Carola Nilsson, vd Ålandsbanken fondbolag

Född: I en förort till Helsingfors, Finland

Familj: Två vuxna barn

Bor: I Mariehamn, pendlar till Helsingfors och Stockholm

Utbildning: Ekonomie magister från Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, CEFA och gått Wallenberg Institute på SEB

Intressen: Resor, foto-grafering, natur, vandring och äventyr

Citat: ”Våga vinna.”

Trygg semester i sikte

Snart kommer de där bästa veckorna på hela året och förväntningarna stiger. Men när man är på resa kan mindre olyckor lätt få större konsekvenser. Bagage kan hamna på vift, ett betalkort kan trilla ur shortsens, en mobil kan försvinna spårlöst. Hur gör man för att snabbt lösa problem och fortsätta njuta av ledigheten? Här kommer våra 5 bästa tips för en bekväm och trygg semester.

Skaffa digital plånbok

Apparna Apple Pay, Google Pay, Garmin Pay (med flera) är räddningen om du tappar bort ditt kort när du är på resande fot. Spärra ditt borttappade kort, lägg till det nya kortet i en digital plånbok – om du inte gjort det tidigare – och fortsätt njuta av resan. Ditt fysiska kort är överflödigt så länge du har tillgång till din mobil eller smartklocka.

Skräddarsy din semester med oss

När du redan är på plats kan det vara både tidskrävande och lite väl sent att surfa efter sevärdheter, hotell och restauranger på semesterorten. Fråga oss i stället. Hör av dig på förhand till Concierge Service för att få en skräddarsydd semesterupplevelse. Du hittar kontaktuppgifterna i Mobilbanken.

Ta kommando över dina kortgränser

Skapa en ny vana och se över dina kortgränser regelbundet. Med hjälp av dem kan du begränsa skadan om någon skulle komma åt ditt kort eller dina kortuppgifter. Logga in i Mobilbanken för att ställa in gränserna efter dig, din resa och dina vanor. Ställ in vettiga dygnsgränser för uttag och köp i både fysiska butiker och nätbutiker. Du kan alltid höja inköpsgränserna temporärt när du står i kassakön – men kom ihåg att ställa tillbaka dem efter köpet!

Allt i ett-lösning med StopService

Genom att registrera dina kortuppgifter, pass- och mobilnummer i StopService kan du spärra både kort och mobil med ett enda telefonsamtal – och enkelt beställa

ett nytt pass. Använd även dina kodade bagage- och nyckelbrickor för att hitta försvunna resväskor och nycklar. Om det krisar sig på riktigt kan du beställa nödkontanter och nödbiljetter. Du registrerar dina uppgifter enkelt genom att logga in på Mobilbanken.

Slappna av – reseförsäkring ingår

I våra Premium- & Private Banking-kort ingår reseförsäkring så att du kan resa tryggt med familjen. Medresande make/maka/sambo samt barn under 23 år som bor i samma hushåll är också försäkrade. Försäkringskortet med kontaktuppgifter har du alltid nära dig – i Mobilbanken. ■

Stockholm

Foto: Nikola Johnny Mirkovic /Unsplash

Marbella, Spanien

Foto: Javier Vinals /Unsplash

Lissabon, Portugal

Foto: Svetlana Gumerova/Unsplash

Göteborg

Foto: Ellen Melin/Unsplash

Åland

Foto: Ozan Öztaskiran /Unsplash

Amalfi, Italien

Foto: Reiseuhu/Unsplash

”Vi var måna om att lyfta fram den genuina känslan i huset. Vi är båda händiga och inte rädda för att ta i och gjorde mycket själva.”

Kreativa hjärnor kompletterar varandra i kafé- och hantverksföretag

Det sjuder av kreativ energi i gruppen som öppnat butik och kafé i ett av stadens äldsta trähus. Här hyllar man det genuina och det lokala – gärna med en modern twist och med inriktning på hållbarhet. Ingenting är massproducerat, allt är handens verk.

Resan inleddes när Inger Nygård och Linda Karlsson träffades och insåg att de hade samma behov för att komma vidare i sitt företagande.

Text **Helena Forsgård** Foto **Therese Andersson**

Linda Karlsson och Inger Nygård drev hantverksföretag på varsitt håll innan de slog sig ihop.

Lindas fokus ligger på återanvändning. Hon syr nya plagg av gammalt – en skjorta och en gardin kan bli en klänning, ett par rutiga herrbyxor kan bli en pennkjol. Hon hittar också en hel del annat att ta till vara. Gamla säkerhetsbälten till exempel sys till större och mindre väskor.

Inger å sin sida vurmar för ull. Hon tovar, virkar och stickar värmande plagg som tröjor, mössor,

sjalar och vantar. Ibland väljer hon enfärgat garn, ibland skapar hon egna mönster i flera färger.

Båda brann för sina jobb, men det var både ensamt och knepigt att hinna med allt för att få affärerna att rulla.

Träff på Konstrundan

De båda kände vagt till varandra, men under Konstrundan 2015 höll Linda Karlsson öppet hus i sin ateljé och Inger kom dit. Det blev starten på en resa där flera nya överraskningar och utmaningar väntat bakom hörnet.

– Vi insåg att vi befann oss i samma fas i vårt företagande och att vi hade samma behov. Om man tillverkar sina varor själv – många hantverksprocesser kräver oavbruten tid och koncentration – är det svårt att samtidigt stå i en butik och sälja dem. Men om man är två kan man turas om och jobba vecka-vecka med verkstads- och butiksjobb, säger Inger och Linda.

Linda höll redan till i en mindre del i den avlånga fastigheten vid Torggatan 15 och när klädaffären Hillings i samma hus stängdes öppnades nya möjligheter. ►

► Renoverade själva

Det var den absoluta drömloken och Inger och Linda tvekade inte. Det var bara att köra på när de fick hyra den och de skulle "bara måla lite först" innan de flyttade in.

– Det slutade med en rejäl renovering. Stockväggar togs fram och plastmattor revs bort – bland en hel del annat. Vi var måna om att lyfta fram den genuina känslan i huset. Vi är båda härdiga och inte rädda för att ta i och gjorde mycket själva. Hyresvärden Sören Karlsson, för övrigt världens bästa hyresvärd, var med på noterna.

I april 2016 var de redo att

öppna Viktor Craft & Design där de dels sålde egna produkter, dels noga utvalda alster av andra åländska hantverkare som passar in i deras stil.

– Hur ska vi beskriva den?

Kanske som en underground-stil – gärna lite rostigt och skrotigt – med fokus på användbara bruksföremål. Sortimentet utvecklas hela tiden. En del faller bort, annat kommer till. Efter en tid beslöt vi att även ta in en del finländska varor och svenska som ljus och barnkläder. Det behövs för att vi ska kunna hålla ett spännande och intressant utbud.

En upplevelse

Men det handlar om mer än varorna:

– Vi arbetar mycket med atmosfären; det ska vara en upplevelse att komma in i vår butik. Ibland kan vi hålla på långt in på småtimmarna och flytta om varor och rekvisita i butiken. Harmonin är viktig, inget ska sticka i ögonen.

De verkar ha lyckats.

– Vi får mycket beröm av våra kunder. "Det är skönt att komma in hit, man andas lugnare", säger en del. Många ålänningar vill också visa upp butiken för sina besökande vänner och det känns jättebra. Ålänningar är vår viktigaste kundgrupp.

Ny delägare

I mars 2019 kom Annika Åkerfelt in som delägare. Hon bodde i Stockholm där hon vantrivdes på sitt jobb som it-support på ett läkemedelsföretag – ett jobb hon måste ha eftersom det inte gick att försörja sig som smyckekonstnär.

Men för att få andas kreativ luft mellan varven hade hon hoppat in som extra hjälp bakom disken i Viktor Craft & Design och visat sig passa in i konceptet på alla vis.

– Det blev ännu finare i butiken när Annika varit på jobb. Hon hade förmågan att få allt att passa ihop ännu bättre, säger Inger och Linda.

– Det var inte ett enkelt beslut. Jag var orolig för att låsa upp mig och för ekonomin, men Inger och Linda nötte ner mig, ler Annika och tillägger:

– Svärfars hus i Mariehamn var till salu i samma veva så det passade oss att flytta hem till Åland.

Fick plats för kafé

Ungefär i samma veva kom nästa stora förändring. Blombergs blomsterhandel skulle säljas och den nya ägaren vill ha en mindre yta i den norra delen av huset. En del blev alltså tom och hyresvärderna kom till Inger, Linda och Annika och undrade vem de ville ha till granne.

– Jamen vem? Oss själva förstås, säger Inger.

Hon och Peter Eklund hade drivit ett kafé på Ollas i Lumparland under sju somrar. De hade med andra ord ett färdigt koncept och dessutom erfarenhet och utrustning. Det var inget att fundera på.

Eller som Peter säger:

– När något faller i huvudet på en är det bara att ta emot.

De kavlade upp ärmarna och satte igång med en ny renovering och i juli 2019 kunde de öppna kaféet som hänger ihop med butiken. Men

de hann knappt dra efter andan innan nästa pusselbit föll över dem – smyckebutiken Ele & Kele i husets södra ända flyttade och än en gång stod en lokal tom.

– Och än en gång sade vi att "vi tar den" eftersom kaféet hade få för sittplatser inomhus, säger Inger.

Konceptet passade Johanna

I dag har även Johanna Karlsson – internt kallad Bakmaskinen – kommit med i gruppen bakom kaféet. Hon och hennes familj har flyttat hem till Åland efter 16 år i Sverige.

– Att baka är min stora passion och jag har länge drömt om att ha något eget. Men jag har ändå tvekat eftersom jag inte är så intresserad av allt annat som hör till företagandet. Därför passar det här mig perfekt. Jag gillar inriktningen, jag jobbade flera år på ett liknande ställe i Linköping. Här får jag baka och utveckla mina recept medan Peter lagar maten och Inger sköter allt pappersarbete.

Johanna och Peter har samma syn på råvaror: Så långt det är möjligt ska de vara lokala och efter säsong.

– Det finns så många fina åländska råvaror. Det måste vara helt unikt att det på en så liten yta finns

så många högkvalitativa produkter av i stort sett allt, säger Peter.

Snabb resa

Resan så här långt har gått snabbt – snabbare än någon av de inblandade hade tänkt sig – och den har kostat mycket i form av eget arbete.

– Det har varit mer jobb än pengar och corona-pandemin gjorde det inte lättare. Men det börjar rulla och vi får göra det vi allra helst vill göra, säger Inger.

– Förr gick jag på jobb. Det gör jag inte nu, det här är en del av livet, säger Peter.

Samarbetet är A och O för att det hela ska rulla. Ingen av de fem hade på egen hand kunnat åstadkomma det man hittills gjort.

– Vår styrka är att vi samlat kompetenser som kompletterar varandra, säger Inger.

– Om man jobbar ensam och ska göra allt är risken stor för att man blir utbränd. Nu hänger inte allt på en enda person, säger Linda.

Just nu känns det bra att landa i det man har och inte fundera på nya projekt.

– Men förstås, det finns en halv vind i huset som står tom och som kunde användas till nåt..., säger Linda. ■

FAKTA

Två aktiebolag står bakom verksamheten i fastigheten vid Torggatan 15.

Viktor Craft & Design, som driver butiken, har tre delägare: modedesignern Linda Karlsson med varumärket Labelled, textilhantverkaren Inger Nygård med Warm knitwear och smyckekonstnären Annika Åkerfelt med Annika Åkerfelt Jewelry.

Viktors Smaker Ab som driver Café Viktor har också tre delägare: kocken Peter Eklund, konditorn och receptutvecklaren Johanna Karlsson samt ovannämnda Inger Nygård.

Butiken öppnades den 16 april 2016 och kaféet i juli 2019. Båda har öppet tisdag-söndag.

Fastigheten, som i dag är k-märkt, består av enskilda hus som senare byggts samman till en länga.

Ett av de ursprungliga husen uppfördes 1897 som ett bostads- och butikshus för gårdsägaren Viktor Eriksson. Han har gett namn åt dagens företag i huset. Ritningen gjordes av byggmästaren Hilda Hongell. Hon gjorde även en fasadändring till ett av husen som i dag ingår i längan.

Från vänster:

Johanna Karlsson, Annika Åkerfelt, Inger Nygård, Peter Eklund och Linda Karlsson

RÄNTA PÅ RÄNTA

”Money makes money.
And the money
that money makes,
makes even more money.”

Text: Jyri Suonpää Foto: Adobe Stock

Den långa perioden med låga och till och med negativa räntor och förväntad avkastning på ränteplaceringar är nu över, åtminstone för tillfället. Räntehöjningen och åtstramningen av de finansiella förhållandena som skedde under 2022 till följd av den kraftigt ökade inflationen var den snabbaste och mest aggressiva på flera decennier. På grund av ränteuppgången var avkastningen för nästan alla tillgångsslag klart negativ 2022. Positiva nominella och reala räntor är dock även bra för både marknadsmekanismens funktion och prisbildningen, och därmed för ekonomin som helhet. En positiv diskonteringsränta, det vill säga den ränta till vilken framtida avkastning värderas idag, gör att den relativa värderingen av investeringarna återigen blir rimlig. För investerare och sparare innebär de räntebärande tillgångarnas högre räntor en mycket bättre avkastning än tidigare, samt mer nytta än endast diversifieringsnyttan.

Världens åttonde underverk

I en värld med positiva räntor är det därför bra att komma ihåg ränta på ränta-fenomenet. Ett fenomen som *Albert Einstein* sägs ha kallat

världens åttonde underverk. Ränta på ränta som fenomen har funnits länge. Till exempel använde de gamla egyptierna sig av ränteberäkning redan 2 500 f.v.t. Den moderna versionen av sammansatt ränta utvecklades dock av den skotske matematikern och uppfinnaren av logaritmen, *John Napier*, i början av 1600-talet. Hans arbete lade grunden för den moderna förståelsen av sammansatt ränta och det sätt på vilket den beräknas idag.

Effektivt sätt att öka förmögenheten

Ränta på ränta är ett ekonomiskt fenomen som beskriver hur värdet på investeringar ökar över tid. Det innebär att ränteavkastningen på investerat kapital ökar inte bara på grund av räntenivån utan också på grund av att investeringens totala värde ökar. Ränta på ränta är ett mycket effektivt sätt att få förmögenheten att växa på lång sikt.

När en investerare investerar kapital får hen vanligtvis ränta eller annan avkastning på investeringen, såsom till exempel dividender. Denna avkastning kan återinvesteras tillsammans med den ursprungliga investeringen, och i så fall betalas ny ränta eller annan avkastning även på den tidigare utbetalda avkastningen. Denna nya ränta eller avkastning läggs återigen till den tidigare

avkastningen, vilket ytterligare ökar den nya avkastningen. När den här processen fortgår under flera år eller årtionden ökar värdet på investeringen avsevärt.

Fenomenets fem viktigaste fördelar

Om man till exempel investerar 10 000 euro till en årlig ränta på 5 procent och avkastningen på investeringen inte höjs, kommer investeringens värde att öka till 10 500 euro efter det första året. Efter det andra året är investeringens värde 11 025 euro, efter det tredje året 11 576,25 euro och så vidare. När en investering bibehålls under en längre tidsperiod börjar fenomenet ränta på ränta att visa en betydande effekt och investeringens värde öka avsevärt.

Med räntorna växer investeringarna exponentiellt över tid. De viktigaste fördelarna och egenskaperna med ränta på ränta är:

1 Tidens makt: ju längre investeringshorisont, desto mer ränta tillkommer, vilket leder till en betydande och accelererande ökning av investeringarnas värde.

2 Frekvens för ränteberäkning: ju oftare räntan läggs till, desto snabbare växer pengarna. Om räntan till exempel adderas årligen, kommer pengarna att växa långsammare än om räntan adderas månatligen. ▶

► **3 Högre avkastning:** sammansatt ränta leder till en högre avkastning på investeringen än en ränta av engångsnatur. Detta beror på det faktum att man inte bara tjänar ränta på det insatta kapitalet utan även på tidigare upplupen ränta.

4 Möjligheten till passiv inkomst: man kan tjäna pengar passivt utan att aktivt handla eller förvalta sina investeringar.

5 Fördelen med en tidig start: sammansatt ränta kan vara särskilt fördelaktig för den som börjar spara och investera i ett tidigt skede, eftersom tiden gör jobbet för investeraren. Sammansatt ränta är emellertid ingen garanti för den totala avkastningen, och avkastningen på en investering beror också på investeringsobjektets avkastning, räntenivå och den period för vilken investeringen görs.

Långsiktigt sparande

Fenomenet ränta på ränta är särskilt effektivt för långsiktiga investeringar, såsom till exempel pensionssparande. Även om tillväxten till en början till och med kan tyckas avta, accelererar

tillväxtprocessen med tiden och värdet på investeringen ökar exponentiellt. Redan små räntebelopp kan bli betydande belopp med åren. Det är därför viktigt att börja spara och investera så tidigt som möjligt för att maximera fördelarna fenomenet ränta på ränta.

Undvik skulder med hög ränta – ränta på ränta ökar även skulden

Å andra sidan kan ränta på ränta-fenomenet också fungera negativt när det gäller skulder. När man lånar pengar läggs ränta till skulden och följaktligen ökar skulden inte bara med räntan på kapitalet utan också med ränta på räntan. Vilket till exempel händer med kreditkortsskulder, om skuldsaldot inte betalas bort helt och hållet. Det innebär att det kan ta längre tid att återbetala skulden och att kostnaden för betalningarna kan öka avsevärt på grund av ränta på ränta. Av denna anledning är det viktigt att försöka undvika skulder med hög ränta och att betala av sådana skulder så snabbt som möjligt.

Ta hjälp av bankens investeringsrådgivare

Det är dock viktigt att komma ihåg att investeringar alltid medför risker

och att förluster är möjliga. Därför är det viktigt att noggrant sätta sig in i och överväga investeringen, samt att rådgöra med en investeringsrådgivare, till exempel en bank, innan man investerar pengar i något objekt. Som investerare bör man också vara beredd på långsiktiga investeringar, eftersom fenomenet ränta på ränta fungerar bäst på lång sikt. En väl-diversifierad fond, till exempel en ränte- eller aktiefond, är därför ett mycket bra sätt att ta del av ränta på ränta, eftersom fonden tar hand om återinvesteringen för investerarens räkning.

Sammantaget är sammansatt ränta ett bra och användbart ekonomiskt fenomen som är värt att ta i beaktande när man gör en investering. Fenomenet ränta på ränta hjälper investerare att öka sina tillgångar och undvika skulder med hög ränta. ■

Jyri Suonpää,
räntechef,
Ålandsbanken.

”Som investerare bör man också vara beredd på långsiktiga investeringar, eftersom fenomenet ränta på ränta fungerar bäst på lång sikt.”

ATT TÄNKA PÅ VID AKTIEKÖP – VÅRA 5 BÄSTA TIPS

Aktier och aktiehandel är ett spännande sätt att spara. Det passar dig som vill vara delaktig och få dina pengar att växa, men samtidigt är medveten om att värdet kan svänga. Här har vi samlat några grundläggande tips och principer som du behöver ha i åtanke om du är intresserad av att handla med aktier som nybörjare. Vilka aktier du väljer att köpa i slutänden är helt upp till dig och du måste välja den stil som passar dig.

1. Förstå vad du köper

Läs på om företaget du ska köpa aktier i innan du bestämmer dig så att du kan göra din egen analys. Titta på företagets historik och gör en bedömning över hur du tror att det kommer att gå för företaget i framtiden. Som helt ny på aktier kan det vara klokt att välja stabila bolag som har en bra historia och undvika högriskaktier.

2. Håll dig informerad

Håll dig informerad om vad som

händer i de företag och på de marknader du sparar i. När du har insikt om såväl företagen och ekonomin som hur aktiemarknaden fungerar ökar dina chanser till lyckade investeringar.

3. Spara långsiktigt och ha rimliga förväntningar på börsen

Aktiemarknaden har normalt en långsiktig tillväxt. Det innebär att chansen att lyckas med dina placeringar ökar om de görs på längre sikt. Investera aldrig pengar som du behöver inom en snar framtid för då kan du tvingas sälja när kurserna gått ner. Men om du har möjlighet att vänta vänder marknaden ofta upp igen.

4. Spara regelbundet

Det är omöjligt att förutse när det är exakt rätt tillfälle att köpa eller sälja på börsen och det är få som lyckas tajma marknaden. Om du har möjlighet så är månadssparande det absolut bästa sättet att spara på. Genom att sprida ut dina köp och spara regelbundet

minskar du risken att tajma fel och få ett för dyrt pris på dina aktier.

5. Sprid risken genom att äga flera olika aktier

Minska din risk genom att investera i olika företag, branscher och på olika marknader. Detta kallas att man diversifierar. När du diversifierar din aktieportfölj blir du inte lika utlämnad till en viss bransch eller ett visst lands ekonomi. Låt säga att du enbart investerar i en aktie och det företaget skulle gå i konkurs. Då förlorar du en stor del av, om inte hela, din investering. Genom att investera i flera aktier kan du undvika ett lika hårt fall. Ett bra mått är att ha mellan 10 -15 olika aktier.

***Disclaimer:** Artikeln ovan är ingen rekommendation eller rådgivning. Investeringar kan både öka och minska i värde och du kan förlora hela ditt satsade kapital. Det är viktigt att alltid göra sin egen analys.*

Checklista för bra riskspridning

- ✓ Har du fler än 12 aktier?
- ✓ Är de på olika marknader
- ✓ Är de i olika branscher?
- ✓ Sparar du regelbundet?

**MÖT MIREL LEINO-HALTIA, LEDAMOT I ÅLANDSBANKENS
STYRELSE OCH REVISIONSKOMMITTÉ**

**”Kalla mig
diverse-
arbetare”**

Hon kan titulera sig ekonomie doktor, arbetslivsprofessor (Professor of Practice), konsult, auktoriserad finansiell analytiker (Chartered Financial Analyst, CFA) och författare. Men Mirel har heller inget emot styrelseproffs.

Under nästan 20 år var Mirel Leino-Haltia sakkunnig, partner och ledningsgruppsmedlem på konsultbolaget PwC, PricewaterhouseCoopers, i Finland. Under en tid då det uppkom mycket ny reglering inom bank- och finansvärlden gick hennes konsulteringsuppdrag ofta ut på att hantera Finansinspektionens och Europeiska Centralbankens krav

gällande strategi, kompetens inom styrelser, bolagsstyrning, riskhantering, regelverksefterlevnad, soliditet och likviditet. Hennes uppdrag gav henne en unik överblick och unika erfarenheter.

Idag kan hon titulera sig ekonomie magister och ekonomie doktor vid Hanken, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, och sitter i ett flertal styrelser. Sedan 2022 är hon även medlem

i Ålandsbankens styrelse och revisionskommitté. Många av hennes kollegor där vill ogärna bli kallade "styrelseproffs". Mirel har en annan inställning.

– Jag är ju styrelseproffs.

Hon förklarar att den största delen av hennes arbetstid går åt till att förbereda för möten eller för deltagande i styrelse- och kommittémöten. Det är Mirels jobb att fokusera på vad som är viktigt – och det brukar

variera ganska mycket beroende på situation och företag.

– Oftast kallar jag mig ”diversearbetare”, skrattar hon.

20 procent professor

Mirel sitter i sammanlagt 10 styrelser. I fem av dem sitter hon i revisionskommittéen, och i tre av dem är hon ordförande för revisionskommittéen, i två mindre organisationer är hon även styrelseordförande. Styrelseuppgifterna tar 80 procent av hennes tid. De andra 20 procenten är hon arbetslivsprofessor.

Att vara arbetslivsprofessor – ”Professor of Practice” på engelska – betyder att hon har sin titel på

professionella meriter, inte på grund av akademiskt arbete. Hon har visserligen skrivit en doktorsavhandling i början av 2000-talet (”lite som en hobby”, påstår hon själv), men sedan dess rör hon sig ganska lite i den akademiska världen. Det är det som är poängen med en arbetslivsprofessor, förklarar Mirel.

Många universitet ser det som en resurs och en styrka att ha medarbetare med professors rang och som är djupt förankrade i den faktiska affärsvärlden de studerar och analyserar. Mirel skriver artiklar och har medverkat i många böcker i business-sammanhang, senast en med det tydliga namnet

”Revisionskommittéens roll och arbete”. Hon undervisar även i det som länge var hennes specialitet, konsultering.

Varför Ålandsbanken?

För många år sedan utförde Mirel ett konsultuppdrag för Ålandsbanken. Det blev några resor till Åland och en del kontakt med valda delar av bankens medarbetare, men hon tänkte inte så mycket mer på det. Femton år senare, när Ålandsbanken såg sig om efter en styrelseledamot, så blev den före detta konsulten rekommenderad till Ålandsbankens nomineringskommitté.

Mirel anser att det hon framför allt för med sig till Ålandsbankens

”Åland är intressant. Många bolag.
Mycket aktivitet.”

”Mest gillar jag styrelsearbetets business- och utvecklingsaspekter, men jag är expert på arbetet i revisionskommittéer.”

styrelse är en stark förankring i affärlivet på fastlandet, och allt det där hon har lärt sig inom konsultering. Hon är väl bekant med näringslivet i Finland, men på Ålandsbanken får hon bredda sina vyer och även följa näringslivet i Sverige och på Åland.

– Åland är intressant. Många bolag. Mycket aktivitet.

Tuffa tider blir bättre tider

Hittills har Mirel behövt fokusera på lite andra frågor än vad som är brukligt i hennes arbete. Både privatkunder och bolag kämpar med lån och räntor, och inflationen har förändrat kostnadsstrukturer för både konsumenter och bolag. Från sitt helikopterperspektiv ser Mirel tecken på ljusare tider på Europanivå – att vi kanske har nått botten – men kriget i Ukraina skapar fortsatt osäkerhet och oro.

– Där vågar jag inte tippa på någonting. Det är väldigt svårt att gissa hur länge kriget fortsätter.

En av krigets många effekter är att flera finska företag med verksamhet och kontakter i Ryssland har varit tvungna att förändra sina strategier totalt. Tillsammans har Covid och kriget i Ukraina hjälpt nordiska företag att förbereda sig på kriser. Det lönar sig för företagen att måla upp flera framtidsscenarioer – inte bara de mest optimistiska – och förbereda sig för dem alla. Om det säger hon så här:

– Det är fel att tro att allt det som händer nu är negativt. Kristider gynnar innovation och effektivisering.

Mirels analys är att det finns många företag som helt enkelt måste tänka om. Utöver de förändrade ekonomiska villkoren så behöver de se sig om efter lokala leverantörer och bygga mer framtids-säkra leverantörskedjor. Och det är när företag är tvungna att bli bättre på det de gör som det kommer nya affärsidéer, nya produkter, nya sätt. Då händer det positiva saker.

Från styrelserum till våtrum

När den här intervjun genomförs pågår årsredovisningsperioden för fullt och Mirel jobbar övertid med sina styrelseuppdrag, men under lugnare perioder är hon mycket noga med att koppla loss helt från arbetet. Hon reser gärna utomlands, men framför allt söker hon sig till det egna fritidshuset i Snappertuna på Finlands sydkust.

Mirel har tränat mycket crossfit i sina dagar, men nu lutar hon mer åt friluftaktiviteter, skogspromenader, att åka skidor, och hon äger en hagelbössa med vilken hon jagar fågel och rådjur. Men framför allt så har hon alltid något renoveringsprojekt på gång. Just nu bygger hon på en ny bastubyggnad, och så finns planer på att bygga om ett båthus till ett gym. Till saken hör att diversearbetaren Mirel för ca 15 år sedan gick en kurs för att få en licens för att bli våtrumsmontör. Hon har inte förnyat licensen, men just då var hon ganska säkert den enda ekonomie doktor-våtrumsmontören i hela i Finland.

Gå långt tillsammans

I tider av årsrapportering och delårsrapportering är det Mirel och hennes kollegors jobb att gå igenom Ålandsbankens räkenskaper på djupet. På agendan finns det också hållbarhetsrapportering, riskkontroll, regelverksefterlevnad, extern och intern revision. Kraven är idag extrema – och de blir bara fler. Direktiv från Finland och Sverige ska följas. Även EU och Europeiska Centralbanken ställer skyhöga krav på regelefterlevnad, compliance. Med Mirel är arbetet i vana händer.

– Mest gillar jag styrelsearbetets business- och utvecklingsaspekter, men jag är expert på arbetet i revisionskommittéer. Jag sitter i fem revisionskommittéer, i tre av dem är jag ordförande, och jag har skrivit en bok i ämnet.

Det är hundratals sidor som ska läsas, men hon är van att fördjupa

”Det är fel att tro att allt det som händer nu är negativt. Kristider gynnar innovation och effektivisering.”

Mirel Leino-Haltia

Född: Helsingfors, Finland

Familj: Gift, två barn och två bonusbarn

Bor: I Helsingforsregionen, och så mycket som möjligt i Snappertuna

Utbildning: Ekonomie doktor, Svenska Handels-högskolan i Helsingfors

Intressen: Resor, friluftsliv, gym, jakt, renoveringsprojekt

Citat: "If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together."

sig snabbt och att analysera snabbt. Att sitta i flera styrelser som behandlar liknande frågor underlättar, men till sist handlar vägen fram i styrelser och kommittéer alltid om teamwork och viktiga synpunkter från kollegorna. Det vill Mirel understryka med sitt val av citat till intervjun. Hon har hittat det på en vägg på ett café i Helsingfors:

"If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together." ■

7 KONKRETA SÄTT ATT SKÖTA SIN EKONOMI I OSÄKRA TIDER

Känner du dig också stressad efter ett par år med pandemi, krig i Europa och frodig inflation? Du är inte ensam. Allt detta har lett till ekonomiskt utmanande och osäkra tider som påverkar både företag och privatpersoner. Därför listar vi sju handgripliga sätt för dig att ta hand om din ekonomi när världen är känns instabil.

1 Budgetera

Ditt viktigaste verktyg för att få kontroll över din ekonomi är en budget, oavsett världsläge. Ta reda på hur mycket pengar du får in varje månad och jämför sedan den summan med vad du faktiskt lagt ut i genomsnitt de senaste tre månaderna.

När du har gjort det blir det tydligt om situationen är hållbar eller om du måste göra förändringar. Bland annat Konsumentverket har bra budgetkalkylator och andra hjälpmedel för att ta reda på vad som är normala utgifter och inte.

2 Se över dina lån

Om du har lån utgör de antagligen en betydande del av dina månadskostnader. För att sänka dem, eller få utgifterna mer förutsägbara kan du kontakta din bankrådgivare och höra vad du har för möjligheter. Kanske kan du förhandla fram ett räntetak eller räntekorridor? Det är lättare att budgetera ju mindre de fasta utgifterna varierar varje månad.

3 Se över dina försäkringar

Kanske har du dubbla försäkringar, helt i onödan? Som Premium och Private kund hos Ålandsbanken har du bland annat redan en gedigen reseförsäkring. Om du är ansluten till ett fackförbund kan du också ha gratis eller förmånliga försäkringar genom dem. Om du av ohejdad vana har t.ex. en reseförsäkring hos andra bolag kan det vara läge att säga upp den nu.

4 Sitt lugnt i båten

Blir du också stressad när du ser du värdet på dina fonder och aktier sjunka lite varje morgon

när du kollar börsnyheterna? Gör inte några förhastade beslut och sälj bort dem. Sitt i stället lugnt i båten och tänk långsiktigt. Historiskt sett lönar det sig att ha is i magen. Kanske behöver du sänka ditt månadssparande för budgetens och nervernas skull, men undvik att sluta helt med det om du inte måste. Sparande är bäst när det är långsiktigt. Läs mer om ränta-på-ränta-effekten på sidan 20.

5 Köp begagnat

Många gånger kan man hitta det man söker begagnat. När du hittar något du vill ha, ta 5 minuter och kolla tidningsannonser, facebookgrupper och liknande ställen ifall att det finns att köpa begagnat i stället. Billigare för plånboken och framför allt mycket bättre för miljön.

Gör inte några förhastade beslut. Tänk långsiktigt.

6 Låna eller hyr

Att låna saker är bra för din ekonomi. De flesta bibliotekskort ger dig tillgång till inte bara böcker, utan också streamingtjänster så att du kan lyssna på ljudböcker, låna e-böcker eller se på film. Om du har möjlighet är det också klokt att hyra eller låna sådant som du inte använder ofta eller länge (t.ex. verktyg) av vänner eller affärer som erbjuder det.

7 Reparera mera

Ta hand om det du har: Putsa, smörj in och lappa. Youtube och ifixit.com är en guldgruva för dig som vill lära sig att reparera och vårda saker, allt från bilar till kläder och datorer. Lära sig nya saker är dessutom bra för hjärnan (och ekonomin). ■

MÅLTIDSEKOLOGI PÅ AGENDAN

Text: Anders Ström Foto: Therese Andersson

Oscar Lindholm brinner för att laga god mat på ett hållbart sätt. Allt fler konsumenter vill ha ekologiskt och närodlat. Med lite planering smakar det mer än det kostar.

Oscar Lindholm är något så ovanligt som en måltidsekolog. När han tog examen från den välrenommerade kockutbildningen i Grythyttan vid Örebro universitet i Sverige för tio år sedan var hållbarhet, ekologiskt odlade råvaror och närodlat ännu i sin linda. I dag är det ett självklart inslag på restaurangernas menyer, i våra hem och i offentliga kök. Konsumenttrycket på hållbart, ekologiskt och närodlat

växer, även om det går i vågor. På många sätt gör det måltidsekolog till ett framtidsyrke. Utbildningen grundades av måltidsnestorn och tevepersonligheten Carl Jan Granqvist som har gett upplevelsen kring mat och dryck ett språk.

– Inriktningen som jag läste kompletterade matlagningskunskapen med teori och praktik kring det som i dag kallas måltidsekologi. Det har gett mig en intressant nisch. För mig handlar det främst om att laga god mat. Men det är också naturligt för mig att använda närproducerade råvaror och tänka hållbart. Det vill jag väcka intresse för som måltidsekolog och genom min matlagning.

Det hör ihop.

Till sommaren planerar han menyn och lagar maten på Café Kvarnen i Brändö på ön Jurmo i den finska skärgården. Det var där han växte upp. Närheten till skogen, åkrarna och Östersjön har präglat hans matlagning och ligger väl i linje med det måltidsekologiska sättet att tänka. Det har man gjort i generationer. Närodlat, fisk och vilt är en självklarhet i den miljön. Han har också varit verksam i Mariehamn på Åland. Där planerade han Café Emmaus cirkulära meny och lagade mat på svinn.

– Det krävde en hel del planering och sortering av resterna som vi fick

från olika butiker. Det var mycket jobb och många utmaningar. Men det var spännande att se vad det gick att göra med det som blivit över. Det krävdes kreativitet för att få fram en salladsbuffé och två till tre varmrätter med svinmat varje dag. Jag lärde mig mycket av det och har med mig det förhållningssättet till andra ställen.

På Jurmo försöker han alltid ha en strömmingsrätt på menyn. En favorit är riktigt färsk strömming som han steker och lägger in i en ättikslag med kryddpeppar, lagerblad, morot och lök. På så vis konserveras strömmingen och håller länge. Metoden är klassisk och strömmingen serveras på Kvarnen oftast på ett svartbrödsliknande bröd de bakar själva med olika tillbehör. Här kan man enkelt föra in nya mer moderna inslag till rätter som i grunden bygger på en klassisk metod att ta hand om fisken. Mackan serveras ofta med en majonnäs med rökt åländsk ost smaksatt med O.P. Andersson, ölfriterade lökringar, gurka och dill.

Oscar Lindholm delar sin tid mellan den egna firman med måltidsekologi på agendan och arbetet som kock. I det egna företaget anordnar han workshops och utbildningar varvat med konkreta projekt, som ett vegetariskt julbord, pop-ups och olika caterings. Han har till exempel inspirerat Ålandsbanken att tänka mer hållbart under en personaldag. Det var en intressant och givande upplevelse för alla inblandade.

– Jag serverade några närodlade mellanmål, bland annat en energibar som jag gjort själv av närproducerade råvaror. Efter det hade vi ett samtal om det jag brinner för; vällagad och god mat med fokus på hållbarhet.

Uppdraget som han själv har tagit på sig handlar om att informera och inspirera till mer hållbar matlagning. Även om det kan verka komplicerat och teoretiskt ibland, finns det enkla vägar till mer klimatsmarta måltider. Många gånger är kunskap och engagerade personer nyckeln till nya tankesätt, men det finns också

saker vi kan göra själva i vardagen.

– Prova att lägga till närodlade grönsaker till maten du lagar. Använd gärna grönsaker som kommer från producenter i trakten där du bor. Det finns hållbart skötta gårdar i Finland, på Åland och i Sverige. Var inte rädd för att använda frysta grönsaker när de är utanför säsong. De har ofta en god kvalitet. I dessa tider kan det dessutom vara värdefullt att lägga till billiga och bra råvaror i sin matlagning, exempelvis morötter, kål och andra rotsaker. Det är enkelt och hållbart.

Laga naturligt god mat. Svårare än så behöver det inte vara.

– Ät mindre men bättre kött. Gärna naturbeteskött och vilt, och fisk från de lokala vattnen. Det är bra för den naturliga miljön.

Det handlar inte så mycket om att leva i en "biologilektion" utan snarare om att göra lite mer hållbara val i sin vardag. Varför inte börja veckan med att rensa kylskåpet och se vad det går att göra av resterna? Det är inspirerande!

Det lokala fisket är ett annat inslag i Oscar Lindholms måltidsekologiska portfölj. Han undersöker hur man kan använda fisk från både Östersjön och insjöar, inte minst "skräpfisk", mer i matlagningen.

Han experimenterar och provar sig fram genom att laga mat med bortglömda fisksorter. Förutom de populära matfiskarna abborre och sik lyfter han gärna fram gädda, olika mörtfiskar, simpa och den i dag alltför marginaliserade strömmingen. Ambitionen är att hitta bra kombinationer och recept som andra kan ta del av. Där finns det mycket att upptäcka.

Hans personliga drivkraft är att laga god mat med fokus på kvalitet och hållbarhet med närproducerade råvaror. Det är en ganska enkel matfilosofi. Han ser fler möjligheter än utmaningar.

– Att laga god mat på ett naturligt vis är spännande och kreativt. Man kan också göra en samhällsinsats genom att gynna lokala producenter. Det är bra för oss alla, även för klimatet.

På det sättet kan vi göra något litet som är värt mycket. ■

Recept NORDISK ENERGIBAR

(5–6 stycken
beroende på storlek)

3 ägg
1/2 dl rapsolja
1 dl rostade frön (exempelvis pumpa och hampa)
1 dl nordisk quinoa
2 dl äppelmust
1 1/2 dl havregryn
3/4 dl torkade blåbär
3/4 dl torkade tranbär
1/2 dl havtornskross

1. Blötlägg quinoan 2–3 timmar i äppelmusten innan tillagning (använd också vätskan som quinoan inte sugit åt sig).
2. Rör ihop alla ingredienser (även den must som quinoan inte sugit åt sig av) och blanda väl. Mixa gärna fröna och tranbären lite finare.
3. Häll smeten i en form klädd med bakplåtspapper och grädda i ugn ca 15–20 minuter på 150 grader tills den är fast och fin. Låt svalna och skär i ett antal bitar som du tycker är lagom och förvara i kyl eller frys.

Tips! Om man vill ha baren sötare kan man addera honung efter tycke och smak. Det går självklart också att variera vilka bär och frön man använder sig av. Om man vill kan man också tillåta sig att smaksätta sin bar med exempelvis kanel, vaniljpulver eller kakao.

3 tips

1. Ät lite mindre kött men bättre kött. Gärna naturbeteskött från gårdar i din närhet eller vilt. Totalt sett behöver det inte bli så mycket dyrare om du minskar köttintaget.
2. Ät nordisk mat efter säsong.
3. Släng mindre mat.

Oscars bästa frukosttips

- * Du behöver inte följa recept slaviskt, ofta kan du enkelt anpassa dem och byta ut vissa råvaror mot mer närproducerade eller på annat vis hållbara råvaror.
- * Byt exempelvis ut exotiska bär och frukt mot våra nordiska (super!)bär (frysta eller färska).
- * Försök att byta ut exotiska nötter mot frön vi har tillgång till i Norden (kolla specialbutiker om inte din matbutik har).
- * Använd mera havre från Norden.
- * Använd ekologiska och närproducerade ägg och mejeriprodukter.

Tips & nyheter

Nya faktablad för fonder

Från och med 1 januari får du ett mer detaljerat faktablad när du investerar i en fond. De nya faktabladen kallas PRIIPs KID och innehåller precis som tidigare basinformation om fonden, såsom investerings- och avkastningsmål, riskprofil och avgifter, men informationen i de nya faktabladen är mer detaljerad exempelvis gällande fondens kostnader.

Du har kanske märkt att fondernas risk-

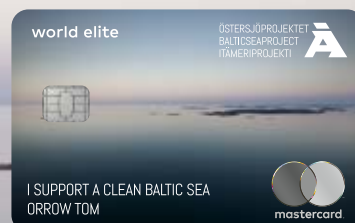
profiler ändrats? Det beror på att fondernas riskprofiler numera klassificeras enligt en ny skala.

Faktabladen innehåller inte längre fakta om avkastningshistorik, men däremot olika scenarier för hur en investering kan utvecklas framåt. Allt för att du som investerare enklare ska förstå produktens natur, risker, kostnader och avkastningspotential! ■

PRIVATE BANKING-KUND

Res exklusivt med World Elite

Skippa köerna till säkerhetskontrollen på utvalda flygplatser. Njut därefter av lugnet i loungen för bästa möjliga start på semestern. Den utökade reseförsäkringen innehåller även självriskeliminering för hyrbil. Och du – Concierge Service når du 24/7. ■

Få koll med pushnotiser

Vad sägs om extra trygghet med några klick? Aktivera pushnotiser i Mobilbanken och håll koll på köpen som görs med ditt kort. Välj en notis för varje kortköp eller för köp som överstiger valfri summa. På köpet får du också orsaken till nekade kortköp – behöver du kanske höja dina kortgränser temporärt eller ange din PIN-kod?

BankID: Nytt utseende – samma trygghet

I april uppdaterades BankID-loggan till en enfärgad logga. Det är bara utseendet som ändrats, appen är densamma och ditt BankID är lika tryggt och säkert som det alltid varit. ■

VÅRA FEM BÄSTA TIPS VID AKTIEKÖP

Aktier och aktiehandel är ett spännande sätt att spara. Det passar dig som vill vara delaktig och få dina pengar att växa, men samtidigt är medveten om att värdet kan svänga. Här har vi samlat några grundläggande tips och principer som du behöver

ha i åtanke om du är intresserad av att handla med aktier som nybörjare. Vilka aktier du väljer att köpa i slutänden är helt upp till dig och du måste välja den stil som passar dig.

Du missar väl inte artikeln på sidan 23.

Sju konkreta sätt att sköta sin ekonomi i osäkra tider

Känner du dig också stressad efter ett par år med pandemi, krig i Europa och frodig inflation? Du är inte ensam. Allt detta har lett till ekonomiskt utmanande och osäkra tider som påverkar både företag och privatpersoner. Därför listar vi sju handgripliga sätt för dig att ta hand om din ekonomi när världen är känns instabil.

Du missar väl inte artikeln på sidan 28.

SVÅRLURAD – TILLSAMMANS MOT BEDRÄGERIER

Lägg på luren, logga inte in och lämna aldrig ut personliga uppgifter. Det är huvudbudskapet i informationskampanjen *Svårlurad!*

En kampanj som skapats gemensamt av Sveriges banker med syfte att uppmärksamma bedrägerier och sprida kunskap om hur man ska agera om bedragarna hör av sig.

- *Lägg på luren om samtalet känns obekvämt eller stressande.*
- *Logga inte in med säkerhetsdosa eller BankID på någon annans uppmaning.*
- *Banken ringer inte dig för att be dig logga in eller lämna ut personliga uppgifter. ■*

Peter Wiklöf

HAR ORDET

BEHÖVER VI VARA OROLIGA FÖR DE HÖJDA RÄNTENIVÅERNA?

Räntor är ett genomgående tema i detta nummer av Ålandsbanking. Jag får relativt ofta frågan om de högre räntenivåerna oroar mig. Mitt svar är nej, inte om räntenivåerna stannar under 5 procent, vilket de för närvarande ser ut att göra med viss marginal.

För mig är återkomsten av räntor önskvärd. Jag säger inte det bara för att högre räntenivåer underlättar för banker att tjäna pengar via räntenettet, jag säger det därför att vi har levt under mer än ett decennium där tagande av risk inte har haft någon kostnad. Dessutom har extensiv utlåning för att stimulera ekonomin varit påhejad av regeringar och centralbanker. Under dessa förutsättningar är risken för värderingsbubblor mycket hög då man på konstgjord väg skapat snedvridna referensramar för investerare och en hel generation unga bostadsköpare.

Det är således inte höjda räntor med några procent som vi ska vara oroliga för, det skapar enbart ett mer sunt risktänkande. Det vi däremot kan oroa oss för är osund kreditgivning där långgivare låtit sig ryckas med av den konstgjorda och mycket frikostiga miljö som vi levt i under lång tid och som bidragit till den alltför höga inflation som vi just nu upplever.

Så länge vi inte får se en hög arbetslöshet och omfattande företagskonkurser så är dessa nya räntenivåer inte farliga för vanliga låntagare. De flesta börsbolag som rapporterat sitt första kvartal 2023 visar fortsättningsvis på bra orderböcker och goda vinster. De stigande räntekostnaderna kommer att ta bort en del av det överskott som man kunnat unna sig lite extra för, men få kommer att gå under ekonomiskt.

Jag kan dock inte utesluta att vi på sikt kan få se att en del länder, framför allt i södra Europa, som nu är betydligt mer skuldsatta än vad de var under eurokrisen för 5–6 år sedan, får förnyade problem. Denna risk förstärks av att den europeiska centralbanken meddelat att de avser att sluta köpa hälften av all skuld som länderna tagit på sig och länderna därmed återigen blir mer beroende av den icke subventionerade kapitalmarknaden.

Just nu ser vi att kreditgivningen i de nordiska bankerna går på sparlåga. Det är naturligt att investerare och bostadsköpare vill se var de nya räntenivåerna stabiliserar sig innan de kan göra en trovärdig kalkyl för sin investering. Min tro är att räntorna stabiliserar sig under sommaren och att vi kan se en mer stabil räntenivå under hösten/vintern. Min tro är också att investeringar och antalet bostadsköp då på nytt kommer att börja växa.

Jag har fått vara med och bidra i Ålandsbanken i över 30 år. Jag påminner därför ibland mina mindre erfarna kolleger om att bostadsräntorna var runt 15 procent då jag började i banken och jag ansvarade för privatkundsområdet på Åland då räntorna gick under 10 procent. Vi kände då att det äntligen började bli användbara räntor för nya investeringar. Ur ett längre perspektiv är de räntenivåer vi nu ser låga och de ska inte behöva hindra en fortsatt tillväxt bara vi kan komma upp med goda idéer och sunda investeringar.

Det är alltså upp till oss själva. Dagens räntenivåer stoppar inte goda idéer och förslag från att förverkligas.

Hälsningar

Peter

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:

Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.se

SVERIGE

Chef Magnus Johansson
Telefon 08 791 48 00
magnus.johansson@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

Stockholm

Stureplan 19
Telefon 08 791 48 00

Göteborg

Chef Eva Bengtsson
Telefon 031 333 45 00
eva.bengtsson@alandsbanken.se
Kungssportsavenyen 1

Malmö

Chef Jonny Björklund
Telefon 040 600 21 00
jonny.bjorklund@alandsbanken.se
Carlskgatan 3

Private Banking

Chef Christian Lindahl
Telefon 08 791 48 97
christian.lindahl@alandsbanken.se
Stureplan 19

Premium Banking

Chef Fredrik Svennersjö
Telefon 08 791 24 01
fredrik.svennersjo@alandsbanken.se
Stureplan 19

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

Är Ålandsbanken det du letar efter?

På Ålandsbanken står den personliga relationen i centrum. Vi erbjuder skräddarsydd förmögenhetsförvaltning utifrån dina unika behov. Vi är specialister på skattelösningar, bolagsstrukturer och skräddarsydda krediter. Hos oss får du den stora bankens tjänsteutbud med den lilla bankens omtanke och förnuft - alltid med en ambitiös leverans.

Välkommen till en bank som den borde vara!

Stockholm • Göteborg • Malmö

ÅLANDSBANKEN